

Publikatieblad

van de Europese Gemeenschappen

ISSN 0378-7079

C 190

32e jaargang

27 juli 1989

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

<u>Nummer</u>	Inhoud	Bladzijde
	<i>I Mededelingen</i>	
	Commissie	
89/C 190/01	Ecu	1
89/C 190/02	Gemiddelde prijzen en representatieve prijzen van tafelwijnsoorten op de verschillende commercialisatiecentra	2
89/C 190/03	Voor de berekening van de monetaire compenserende bedragen te hanteren omrekeningskoers in het kader van de inschrijvingen voor alcohol en de inachtneming van de minimumprijs bij de invoer van bepaalde verwerkte kersen en van krenten en rozijnen (geldende met ingang van 31 juli 1989)	3
89/C 190/04	Bekendmaking overeenkomstig artikel 5, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 3975/87 van de Raad van 14 december 1987 betreffende zaak IV/32.919 — Kruis-exploitatie Air France/Air Inter	4
89/C 190/05	Voorafgaande kennisgeving van aanbesteding — Uitvoerbaarheids- en projectdefinitiestudie inzake het hergebruik van lexicale hulpmiddelen in geautomatiseerde toepassingen	6
89/C 190/06	Oproep tot het indienen van blikken van belangstelling — Uitvoerbaarheids- en ontwerpstudies ter voorbereiding van de industriële implementatie van EUROTRA	7
89/C 190/07	Magnetische audio- en videotapes — Openbare procedure	9
	<i>II Voorbereidende besluiten</i>	
	Commissie	
89/C 190/08	Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende pakketreizen, met inbegrip van vakantie- en rondreispakketten	10

I

(Mededelingen)

COMMISSIE

ECU (*)

26 juli 1989

(89/C 190/01)

Bedrag in nationale valuta voor één eenheid:

Belgische en Luxemburgse frank con.	43,4535	Peseta	130,198
Belgische en Luxemburgse frank fin.	43,5500	Escudo	173,768
Duitse mark	2,07554	US-dollar	1,10225
Gulden	2,34129	Zwitserse frank	1,78234
Pond sterling	0,670062	Zweedse kroon	7,09410
Deense kroon	8,06573	Noorse kroon	7,62538
Franse frank	7,03402	Canadese dollar	1,30782
Lire	1495,65	Oostenrijkse schilling	14,6126
Iers pond	0,776781	Finse mark	4,67465
Griekse drachme	179,612	Yen	155,142
		Australische dollar	1,46187
		Nieuwzeelandse dollar	1,88904

De Commissie heeft een telexdienst met automatisch antwoordmechanisme in gebruik genomen die elke gebruiker, op diens aanvraag per telex, de omwisselingskoers in de voornaamste valuta geeft.

Deze dienst functioneert elke dag van 15.30 uur tot de volgende dag 13.00 uur.

De gebruiker dient als volgt te handelen:

- telex nr. 23789 te Brussel kiezen;
- zijn eigen telexadres geven;
- de code „cccc” vormen die het automatisch antwoordmechanisme in werking stelt en hem de omwisselingskoersen van de ecu per telex geeft;
- de mededeling niet onderbreken vóór het einde van de boodschap dat aangegeven wordt door het teken „ffff”.

Noot: De Commissie heeft ook een telex met automatisch antwoordmechanisme (nr. 21791) in gebruik die een aantal dagelijkse gegevens verstrekt voor de berekening van de monetaire compenserende bedragen in het kader van de toepassing van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

(*) Verordening (EEG) nr. 3180/78 van de Raad van 18 december 1978 (PB nr. L 379 van 30. 12. 1978, blz. 1), gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 2626/84 (PB nr. L 247 van 16. 9. 1984, blz. 1).
Beschikking 80/1184/EEG van de Raad van 18 december 1980 (Overeenkomst van Lomé) (PB nr. L 349 van 23. 12. 1980, blz. 34).
Beschikking nr. 3334/80/EGKS van de Commissie van 19 december 1980 (PB nr. L 349 van 23. 12. 1980, blz. 27).
Financieel Reglement van 16 december 1980 voor de toepassing van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen (PB nr. L 345 van 20. 12. 1980, blz. 23).
Verordening (EEG) nr. 3308/80 van de Raad van 16 december 1980 (PB nr. L 345 van 20. 12. 1980, blz. 1).
Beschikking van de Raad van Gouverneurs van de Europese Investeringsbank van 13 mei 1981 (PB nr. L 311 van 30. 10. 1981, blz. 1).

Gemiddelde prijzen en representatieve prijzen van tafelwijnsoorten op de verschillende commercialisatiecentra (*)

(89/C 190/02)

(Vastgesteld op 25 juli 1989 in toepassing van artikel 30, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 822/87)

Commercialisatiecentra	Ecu per % vol/hl	Commercialisatiecentra	Ecu per % vol/hl
R I		A I	
Heraklion	geen notering	Athene	geen notering
Patras	geen notering	Heraklion	geen notering
Requena	geen notering	Patras	geen notering
Reus	geen notering	Alcázar de San Juan	geen notering
Villafranca del Bierzo	geen notering	Almendralejo	2,609
Bastia	2,717	Medina del Campo	geen notering
Béziers	2,850	Ribadavia	geen notering
Montpellier	2,804	Vilafranca del Penedés	geen notering
Narbonne	2,863	Villar del Arzobispo	geen notering (¹)
Nimes	2,837	Villarobledo	2,943
Perpignan	geen notering	Bordeaux	geen notering
Asti	3,352	Nantes	geen notering
Firenze	3,377	Bari	2,498
Lecce	geen notering	Cagliari	geen notering
Pescara	2,742	Chieti	geen notering
Reggio Emilia	3,047	Ravenna (Lugo, Faenza)	2,971
Treviso	2,803	Trapani (Alcamo)	2,498
Verona (voor de lokale wijnen)	geen notering	Treviso	3,230
Representatieve prijs	2,829	Representatieve prijs	2,810
			<hr/>
			Ecu/hl
			<hr/>
R II		A II	
Heraklion	geen notering	Rheinfalz (Oberhaardt)	geen notering (¹)
Patras	geen notering	Rheinhessen (Hügelland)	42,353
Calatayud	geen notering	De wijnbouwstreek van de Luxemburgse Moezel	geen notering (¹)
Falset	geen notering (¹)	Representatieve prijs	42,353
Jumilla	geen notering		
Navalcarnero	3,887	A III	
Requena	geen notering	Mosel-Rheingau	geen notering (¹)
Toro	geen notering	De wijnbouwstreek van de Luxemburgse Moezel	geen notering (¹)
Villena	geen notering	Representatieve prijs	geen notering
Bastia	geen notering		
Brignoles	geen notering		
Bari	2,498		
Barletta	geen notering		
Cagliari	geen notering		
Lecce	2,681		
Taranto	geen notering		
Representatieve prijs	2,970		
	<hr/>		
	Ecu/hl		
	<hr/>		
R III			
Rheinfalz-Rheinhessen (Hügelland)	geen notering		

(*) Sedert 1 september 1988 wordt, conform Verordening (EEG) nr. 481/86, op de bekendgemaakte Spaanse prijzen een coëfficiënt van 1,35 toegepast die overeenkomt met de verhouding tussen de communautaire en de Spaanse oriëntatieprijs.

(¹) Overeenkomstig artikel 10 van Verordening (EEG) nr. 2682/77 niet in aanmerking genomen notering.

Voor de berekening van de monetaire compenserende bedragen te hanteren omrekeningskoers in het kader van de inschrijvingen voor alcohol en de inachtneming van de minimumprijs bij de invoer van bepaalde verwerkte kersen en van krenten en rozijnen

(geldende met ingang van 31 juli 1989)

(89/C 190/03)

(Toepassing van de Verordeningen (EEG) nr. 2089/85, (EEG) nr. 3225/88 en (EEG) nr. 3877/88)

Valuta	= . . . ecu	1 ecu = . . . nationale valuta
1 Belgische/Luxemburgse frank	0,0207096	48,2869
1 Deense kroon	0,111981	8,93007
1 Duitse mark	0,427144	2,34113
1 Franse frank	0,127359	7,85183
1 Iers pond	1,14430	0,873900
1 gulden	0,379097	2,63785
1 pond sterling	1,32858	0,752684
100 lire	0,0595944	16,7801 (*)
100 drachme	0,497874	2,00854 (*)
100 peseta	0,686257	1,45718 (*)
100 escudo	0,515504	1,93985 (*)

(*) 1 ecu = 100 × . . . nationale valuta.

Bekendmaking overeenkomstig artikel 5, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 3975/87 van de Raad van 14 december 1987 ⁽¹⁾ betreffende zaak IV/32.919 — Kruisexploitatie Air France/Air Inter

(89/C 190/04)

I. Het verzoek van de partijen

Op 17 maart 1989 hebben de vennootschappen Air France, Square Max Hymans 1, Parijs, en Air Inter, avenue du Maréchal Devaux 1, Paray-Vieille-Poste, overeenkomstig artikel 5 van Verordening (EEG) nr. 3975/87 van de Raad, een verzoek ingediend om op hun overeenkomst inzake kruisexploitatie artikel 85, lid 3, van het EEG-Verdrag toe te passen.

II. De clausules van deze overeenkomst kunnen als volgt worden samengevat:

1. Doel van de overeenkomst

Uit de bewoordingen van de overeenkomst blijkt dat zij is gesloten nadat de minister van Transport en de Zee in november 1988 de wens had uitgesproken dat de twee luchtvaartmaatschappijen hun samenwerking zouden ontwikkelen zonder wijziging aan te brengen in de juridische situatie van hun vlaggen.

Met het oog daarop hebben de partijen met drie oogmerken een kruisexploitatie ingevoerd: verbetering van de aan de klanten geboden service, het zoeken naar technische samenwerking waarmee de kostprijzen kunnen worden verlaagd en de ontwikkeling van nieuwe vormen van wedijver.

2. Algemeen

Partijen zijn voor een periode van drie jaar overeengekomen te trachten, ten einde nieuwe verkeersstromen te ontwikkelen, diensten in te voeren tussen Frankrijk en andere landen van de Gemeenschap welke door Air Inter worden verzorgd onder de vlag van Air France en binnenlandse diensten vanuit Parijs-Charles de Gaulle door Air France onder de vlag van Air Inter.

3. Opstelling van de programma's

Er zal een jaarlijks overleg plaatsvinden over de inhoud van het programma voor de kruisexploitatie voor het volgende jaar.

Bij een eerste toepassing is het programma voor het zomerseizoen 1989 het volgende: Air Inter verzorgt de verbindingen uit Parijs-Orly naar Madrid (één vlucht per dag), naar Ibiza (twee vluchten per week van juni tot september), en naar Athene (twee vluchten per week), en vanuit Parijs-Charles de Gaulle naar Rome (één vlucht per dag) en naar Londen-Gatwick (twee vluchten zes dagen per week).

Gelijktijdig verzorgt Air France met een vlucht zes dagen per week de trajecten van Parijs-Charles de Gaulle naar Marseille, Bordeaux, Montpellier, Nantes en Lyon.

4. Tarieven

Bij de overeenkomst worden vernieuwende tarieven ingevoerd die zijn aangepast aan de exploitatiecondities van de contracterende partijen.

Zo is voor de Europese vluchten bepaald dat er reclametarieven naar type zullen gelden (jongeren, derde leeftijd, groepen), „Eurobudget“-tarieven en andere tariefvernieuwingen die berusten op ervaringen welke door Air Inter op de binnenlandse markt zijn opgedaan.

Het voornemen bestaat om op de binnenlandse vluchten „zaken“-tarieven in te voeren alsmede reclametarieven („vakantie“, „supervrijetijd“).

Voor het zomerseizoen 1989 voert Air Inter een tarief Eurobudget in naar Gatwick en Air France zaken- en supervrijetijd-tarieven op alle binnenlandse lijnen.

5. Poolen van de exploitatieresultaten.

De twee maatschappijen komen overeen alle ontvangsten en kosten in verband met de onder de overeenkomst vallende vluchten in een analytische rekening onder te brengen en het saldo van deze rekening bij het sluiten van het boekjaar te delen.

6. Beheer en promotie van de vluchten

Elk der maatschappijen verzorgt, bij reservering en exploitatie, het beheer der vluchten welke bij haar zijn gecontracteerd en houdt de wederpartij daarvan permanent op de hoogte.

Elk der maatschappijen kan zorgen voor de promotie van de kruisvluchten na overleg en moet de vlag vermelden waaronder de vluchten plaatsvinden.

III. Argumenten van de verzoekers met betrekking tot de geldigheid van de overeenkomst in het licht van het mededingingsrecht

De betrokkenen menen dat hun overeenkomst in aanmerking komt voor toepassing van artikel 85, lid 3, en wel om de volgende redenen:

- de overeenkomst draagt bij tot verbetering van de produktie door wedijver tussen de twee maatschappijen in het leven te roepen, de binnenlandse diensten en het overstappen op Parijs-Charles de Gaulle tussen provincie en het buitenland te verbeteren, door aan de Air France-vluchten diensten van Air Inter toe te voegen op Europa, en vernieuwende tarieven in te voeren;
- zij draagt volgens hen bij tot bevordering van de technische vooruitgang, want zij voert samenwerking in waardoor de kostprijzen kunnen worden verbeterd en aantrekkelijker tarieven geboden;

⁽¹⁾ PB nr. L 374 van 31. 12. 1987, blz. 1.

- de gebruikers zullen een billijk aandeel in de voordelen ontvangen: toegenomen frequentie, vernieuwende tarieven;
- alle clausules in de overeenkomst zijn onmisbaar om deze doelstellingen te verwezenlijken: het overleg over de programma's geschiedt zo dat de samenhang van alle aan het publiek aangeboden diensten is verzekerd. Dit is noodzakelijk omdat de contracterende maatschappij niet over vluchtrechten beschikt;
- de verdeling van de netto-resultaten vormt een stimulans voor de verkopers en maakt dus een snelle toename van de kruisexploitatie en een sterkere wederzijdse verantwoordelijkheid ten aanzien van de resultaten van de operatie mogelijk;
- de overeenkomst brengt, gezien haar geringe reikwijdte, geen enkel nadeel toe aan de mededinging: de vennootschappen blijven binnen hun net zelfstandig, de toegang tot de markt van de andere maatschappijen ondergaat geen wijziging en de andere wijzen van vervoer worden niet belemmerd in hun ontwikkeling.

Deze bekendmaking wordt gepubliceerd in het kader van de procedure op grond van artikel 5 van Verordening (EEG) nr. 3975/87, omdat de Commissie op het eerste gezicht meent dat de betrokken overeenkomst beantwoordt aan de criteria van artikel 85, lid 1, van het Verdrag.

De Commissie heeft in dit stadium geen standpunt over de toepasselijkheid van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op deze overeenkomst.

De Commissie nodigt alle belanghebbende derden en de Lid-Staten uit, haar hun eventuele opmerkingen kenbaar te maken, door deze binnen 30 dagen na de datum van deze bekendmaking onder refentienummer IV/32.919 te zenden aan:

Commissie van de Europese Gemeenschappen,
Directoraat-Generaal Concurrentie,
Directoraat D,
Wetstraat 200,
B-1049 Brussel.

Voorafgaande kennisgeving van aanbesteding — Uitvoerbaarheids- en projectdefinitiestudie inzake het hergebruik van lexicale hulpmiddelen in geautomatiseerde toepassingen

(89/C 190/05)

Actielijn 8.4 van het Kaderprogramma van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling 1987—1991 heeft betrekking op het onderzoek inzake taalkundige problemen en meer bepaald inzake het hergebruik van lexicale hulpmiddelen in geautomatiseerde toepassingen en de uitwerking van lexicale en terminologische normen.

De Commissie bereidt momenteel als vervolg op het EUROTRA-programma een specifiek programma inzake bovengenoemde onderwerpen voor.

De Commissie heeft vooral belangstelling voor de geschiktheid van de EUROTRA-systeemarchitectuur voor het ontwerp van herbruikbare lexicale hulpmiddelen.

Tevens wordt belang gehecht aan methoden om bestaande (al dan niet machinaal leesbare) woordenboeken te gebruiken bij het ontwerpen van dergelijke herbruikbare hulpmiddelen.

Er zullen inschrijvingen worden ingewacht voor een uitvoerbaarheids- en projectdefinitiestudie in het kader van de voorbereiding van het programma.

Gezien de multidisciplinaire aard van deze studie is volgens de Commissie samenwerking vereist tussen onderzoekinstellingen en ondernemingen die deskundig zijn op het gebied van automatische vertaling, computerlinguïstiek, computer- en traditionele lexicografie en programmatuur. Met het oog op de kennisoverdracht naar de industrie wordt de actieve deelneming van onderzoeksteams die momenteel aan het EUROTRA-programma werken als een voordeel beschouwd.

De studie omvat ongeveer drie tot vijf manjaren over een periode van zes maanden vanaf de ondertekening van de overeenkomst.

Vóór 30 september 1989 moeten de antwoorden in het bezit zijn van de Commissie, onder vermelding van:

- naam en adres van de deelnemende organisaties;
- kwalificaties en, zo mogelijk, naam van degenen die de studie zouden uitvoeren;
- inlichtingen betreffende rechtspositie en solvabiliteit van de gegadigde.

Binnen twee weken na de uiterste datum voor de indiening van de antwoorden zal de Commissie de in aanmerking genomen gegadigden gedetailleerde informatie toezenden betreffende de studie en de doelstellingen en de inhoud ervan en hun verzoeken binnen acht weken het volgende over te leggen:

- een gedetailleerde prijsopgave;
- vermoedelijke aanvang en duur van de werkzaamheden;
- bijzonderheden betreffende het ingeschakelde personeel;
- een overzicht van bereik en methoden van de studie.

Antwoorden dienen te worden toegezonden aan:

de heer José GASSET,
Commissie van de Europese Gemeenschappen,
DG XIII-B-EUROTRA,
Jean Monnet-Gebouw B4/008,
L-2920 Luxemburg.

Oproep tot het indienen van blijken van belangstelling — Uitvoerbaarheids- en ontwerpstudies ter voorbereiding van de industriële implementatie van EUROTRA

(89/C 190/06)

EUROTRA is een onderzoek- en ontwikkelingsprogramma van de Gemeenschap inzake een geavanceerd systeem voor automatische vertaling dat geschikt is voor alle officiële talen van de Gemeenschap.

De laatste fase van het programma is op 1 juli 1988 ingegaan en loopt tot 1990.

De Commissie is nu begonnen met de definitie van een vervolprogramma dat moet leiden tot een commercieel levensvatbaar EUROTRA-systeem en tot een aantal industriële sub- en bijproducten.

De Commissie verwacht op het einde van het programma te kunnen beschikken over een operationeel onderzoekprototype dat geschikt is voor een beperkt vakgebied en voor beperkte tekstsoorten en werkt met een woordenschat van ongeveer 20 000 ingangen in elke taal.

De Commissie is voornemens om ter voorbereiding van het vervolprogramma een aantal systeemanalyse-, uitvoerbaarheids- en ontwerpstudies uit te voeren om een algemene strategie te kunnen definiëren waarmee de uiteindelijke doelstellingen kunnen worden verwezenlijkt.

Deze studies zullen volgens drie hoofdlijnen worden gestructureerd:

a) *ontwerp-definitie van een bruikbaar EUROTRA-systeem*, inclusief kwalitatieve en kwantitatieve capaciteit, gebruikersbehoeften, systeemonderhoudseisen, sub- en bijproducten en -systemen, ontwikkelingsstrategieën, uitvoerders, tijdschema's, kosten, enzovoort. Deze studie beoogt onder meer de industrie elementen te verschaffen die haar in staat stellen om de onderzoekresultaten van het EUROTRA-programma bij de produktontwikkeling toe te passen;

b) *functionele en operationele analyse van het systeem*. Deze studies hebben tot doel de grondslagen voor verdere technologische ontwikkeling, zowel voor automatische vertaling als voor andere toepassingen, te definiëren. Deze studies zouden moeten leiden tot een aantal aanbevelingen voor het onmiddellijke vervolprogramma en eventuele latere programma's;

c) *ontwerpstudies ter definitie van de systeemontwikkelingsproeven en de onderzoekomgeving*. Eerst zullen de bestaande implementaties en de ontwerpkeuzen die daaraan ten grondslag liggen kritisch worden geanalyseerd. Vervolgens zullen deze studies leiden tot een aantal aanbevelingen en eventueel tot specificaties betreffende:

— de formele regels en in het bijzonder de cruciale aspecten inzake expressiviteit, declarativiteit, modulariteit en controlemechanismen;

— een doeltreffend implementatie-ontwerp van de regelvertolker die omvangrijke woordenboeken, grammatica's en teksten voldoende snel moet kunnen verwerken;

— het ontwerp van een gegevensbank voor de opslag en het beheer van omvangrijke woordenboeken, grammatica's en teksten en de interactie met de regelvertolker;

— het ontwerp van een gebruikersomgeving voor het opstellen en bijhouden van woordenboeken en grammatica's;

— het ontwerp van een proefomgeving met bijzondere aandacht voor interactieve beproeving;

— kwaliteitscontrole bij de ontwikkeling.

Daar deze studies interdisciplinair zijn, is volgens de Commissie samenwerking vereist tussen op de desbetreffende gebieden deskundige onderzoekinstellingen en ondernemingen. Met het oog op de kennisoverdracht naar de industrie wordt de actieve deelneming van onderzoeksteams die momenteel aan het EUROTRA-onderzoekprogramma werken als een voordeel beschouwd.

De studies zullen in 1989 en 1990 worden uitgevoerd, afhankelijk van de beschikbare begrotingsmiddelen.

Belangstellende organisaties wordt verzocht tegen 30 september 1989 te reageren, onder vermelding van:

— naam en adres;

— de voorgestelde samenwerkingsvorm;

— ervaring inzake relevante gebieden;

— kwalificaties en, zo mogelijk, naam van degenen die aan deze studies zouden meewerken;

— inlichtingen betreffende rechtspositie en solvabiliteit van de organisatie.

Organisaties die belangstelling hebben om aan een of meer studies mee te werken, maar nog geen passende samenwerkingsvorm hebben gevonden, wordt verzocht te reageren. In dit geval zal de Commissie behulpzaam zijn om potentiële partners op te sporen.

Binnen vier weken na de uiterste datum voor de indiening van blikken van belangstelling zal de Commissie contact opnemen met de in aanmerking genomen organisaties ten einde gezamenlijk bereik en inhoud van de studies te bepalen. De studieopdrachten zullen worden gegund overeenkomstig de geldende voorschriften ter zake.

Antwoorden dienen te worden toegezonden aan:
de heer José GASSET,
Commissie van de Europese Gemeenschappen,
DG XIII-B-EUROTRA,
Jean Monnet-Gebouw B4/008,
L-2920 Luxemburg.

Magnetische audio- en videotapes — Openbare procedure

(89/C 190/07)

1. Commissie van de Europese Gemeenschappen,
Directoraat-generaal Personeelszaken en algemeen
beheer,
DG IX/C/5 — Eenheid „Aankopen”,
Berlaymontgebouw, Wetstraat 200, B-1049 Brussel.
 2. Openbare aanbesteding.
 3. a) Magazijnen van de Commissie van de Europese
Gemeenschappen in Brussel en Luxemburg.
b) Afsluiten van kadercontracten voor magnetische
audio- en videotapes:
5 890 magnetische videotapes,
13 200 magnetische videocassettes,
310 magnetische audiotapes,
3 500 mini-cassettes.
De aanbesteding is verdeeld in 13 partijen:
De Commissie van de Europese Gemeenschappen
behoudt zich het recht voor, slechts een gedeelte
van de partijen te gunnen. Er kunnen inschrijvin-
gen worden ingediend voor de totale opdracht of
voor een gedeelte van de partijen of subpartijen.
 - 4.
 5. a) Zie punt 1.
b) 1. 9. 1989.
 - c) Kosteloos.
 6. a) 8. 9. 1989.
b) Zie punt 1.
c) Alle officiële talen van de Gemeenschap.
 7. a)
b)
 - 8.
 9. Betaling tegen overlegging van factuur binnen 60 da-
gen na de oplevering der leveringen.
 - 10.
 - 11.
 12. Vier maanden, gerekend vanaf 8. 9. 1989.
 13. De gunning van de opdracht zal geschieden aan de
uit technisch en economisch oogpunt voordeligste
inschrijving, gelet op prijs, kwaliteit en technische
waarde.
 - 14.
 15. 1989.
-

II

(Vorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende pakketreizen, met inbegrip van vakantie- en rondreispakketten ⁽¹⁾

COM(89) 348 def. — SYN 122

(Door de Commissie krachtens artikel 149, lid 3, van het EEG-Verdrag ingediend op 11 juli 1989)

(89/C 190/08)

⁽¹⁾ PB nr. C 96 van 12. 4. 1988, blz. 5.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 100 A,

Ongewijzigd

Gezien het voorstel van de Commissie,

Ongewijzigd

In samenwerking met het Europese Parlement,

Ongewijzigd

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Ongewijzigd

Overwegende dat een van de belangrijkste doelstellingen van de Gemeenschap erin bestaat de interne markt, waarvan de toeristische sector een belangrijk deel vormt, uiterlijk tegen 1992 volledig te verwezenlijken;

Ongewijzigd

Overwegende dat in punt 36, onder b), van de bijlage van de resolutie van de Raad van 19 mei 1981 over een tweede programma van de Europese Economische Gemeenschap voor een beleid inzake bescherming en voorlichting van de consument de Commissie wordt verzocht met name het toerisme te bestuderen en eventueel passende voorstellen in te dienen, gezien het belang van dergelijke maatregelen voor de consumentenbescherming en de gevolgen van de uiteenlopende wetgevingen van de Lid-Staten voor de goede werking van de gemeenschappelijke markt;

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

Overwegende dat de Raad op 10 april 1984 zijn goedkeuring heeft gehecht aan een resolutie betreffende een communautair beleid voor het toerisme, waarin hij, na zijn waardering te hebben uitgedrukt voor het initiatief van de Commissie om de aandacht op het belang van het toerisme te vestigen, en na nota te hebben genomen van de door de Commissie opgestelde eerste aanzet voor een communautair beleid voor het toerisme, de Commissie verzoekt voorstellen op het gebied van het toerisme in te dienen;

Ongewijzigd

Overwegende dat de mededeling van de Commissie aan de Raad betreffende het beleid inzake consumentenbescherming, waaraan de titel „Een nieuwe impuls voor het beleid inzake consumentenbescherming” werd gegeven en die bij resolutie van de Raad op 6 mei 1986 werd goedgekeurd, in punt 37 bij de door de Commissie voorgestelde maatregelen de harmonisatie van de wetgevingen inzake geheel verzorgde reizen en in punt 12 van de bijlage betreffende het tijdschema voor de overwogen maatregelen de goedkeuring door de Raad van een richtlijn inzake georganiseerde reizen in 1987 vermeldt;

Ongewijzigd

Overwegende dat de nationale wetgevingen van de Lid-Staten inzake georganiseerde reizen in aanzienlijke mate uiteenlopen en de nationale praktijken op dit gebied aanzienlijk verschillen met als gevolg dat de nationale markten op uiteenlopende wijze functioneren en er distorsies ontstaan in de mededinging tussen in verschillende Lid-Staten gevestigde exploitanten;

Ongewijzigd

Overwegende dat bepaalde gemeenschappelijke regels inzake georganiseerde reizen zullen bijdragen tot de verwezenlijking van een gemeenschappelijke markt op het gebied van de dienstverlening en aldus de in één Lid-Staat gevestigde exploitanten in staat zullen stellen diensten te verlenen in een andere Lid-Staat en het de consumenten mogelijk zullen maken in alle Lid-Staten reispakketten te kopen tegen dezelfde voorwaarden;

Ongewijzigd

Overwegende dat bij het afsluiten van een overeenkomst voor een pakketreis de prestaties waarvoor de overeenkomst door de consument wordt gesloten dikwijls een internationaal karakter dragen, zoals bij voorbeeld grensoverschrijdend vervoer, logies en daarmee verband houdende diensten, voor de betaling waarvan grote geldbedragen tussen Lid-Staten worden getransfereerd;

Ongewijzigd

Overwegende dat het toerisme in de economieën van de Lid-Staten een steeds belangrijker wordende rol speelt; dat een aanzienlijk gedeelte van het toerisme betrekking heeft op pakketreizen; dat de groei en de produktiviteit van de pakketreizensector in de Lid-Staten zouden worden gestimuleerd, indien althans de voor het tot stand komen van een communautaire structuur vereiste gemeenschappelijke regels worden goedgekeurd; dat deze structuur niet alleen voordeel zou opleveren aan de inwoners van de Gemeenschap die op grond van die regels pakketreizen ondernemen maar ook een attractieve invloed zouden hebben op de toeristen van buiten de Gemeenschap die aan gegarandeerde normen in de betreffende sector de voorkeur geven;

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL	GEWIJZIGD VOORSTEL
Overwegende dat er blijkens de ervaring ten aanzien van pakketreizen, waarvoor vóór de datum van vertrek doorgaans het volledige bedrag wordt betaald, ontevredenheid bestaat en dat de mate van ontevredenheid dusdanig is dat communautaire maatregelen in de vorm van een richtlijn van de Raad gerechtvaardigd zijn;	Ongewijzigd
Overwegende dat de organisator en doorverkoper van de reizen erop moeten toezien dat het beschrijvende materiaal en vooral de brochures welke op de door hen georganiseerde, respectievelijk verkochte reizen betrekking hebben, informatie verstrekken welke juist en voor de consument duidelijk leesbaar en begrijpelijk is;	Ongewijzigd
Overwegende dat de consument over een afschrift van de voorwaarden van de op het reispakket betrekking hebbende overeenkomst moet beschikken; dat het derhalve wenselijk is dat die voorwaarden in een schriftelijke of in een andere, in enig document vervatte, voor de consument begrijpelijke en toegankelijke vorm worden vastgelegd en dat hem daarvan een afschrift wordt gegeven;	Ongewijzigd
Overwegende dat het de consument in bepaalde omstandigheden vrij moet staan zijn boeking voor een pakketreis over te dragen aan een daartoe bereid bevonden derde;	Ongewijzigd
Overwegende dat de consument moet worden beschermd tegen iedere ongerechtvaardigde verhoging van de prijs van het reispakket;	Ongewijzigd
Overwegende dat de consument in sommige omstandigheden gerechtigd moet zijn de met hem gesloten reisovereenkomst vóór het vertrek te ontbinden;	Ongewijzigd
Overwegende dat de rechten van de consument in geval van annulering door de organisator van het pakket vóór de overeengekomen vertrekdatum, duidelijk moeten worden omschreven;	Ongewijzigd
Overwegende dat, indien de overeengekomen dienstverlening, nadat de consument aan zijn pakketreis is begonnen, belangrijke tekortkomingen vertoont (door ongeacht welke, niet aan de consument te wijten oorzaak) of de organisator bemerkt dat hij niet in staat zal zijn een aanzienlijk gedeelte van de overeengekomen diensten te verrichten, de organisator ten aanzien van de consument bepaalde verplichtingen moet hebben;	Ongewijzigd
Overwegende dat de ontevredenheid van de consument aanzienlijk zou kunnen worden verminderd, indien op de organisator of de verkoper van het pakket de verplichting zou rusten ervoor te zorgen dat alle diensten waarvoor de reiziger een overeenkomst aangaat, tijdig en efficiënt worden verleend;	Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

Overwegende dat de consument schriftelijk in kennis dient te worden gesteld van de naam van de op de plaats(en) van bestemming van de pakketreis eventueel aanwezige vertegenwoordiger van de organisator en van de middelen om in contact te komen met die vertegenwoordiger, die alles in het werk dient te stellen om in de klachten van de consument te voorzien; dat de plaatselijke instanties voor toerisme de door consumenten bij hen ingediende klachten moeten onderzoeken, oplossingen moeten voorstellen en moeten proberen tot een minnelijke schikking voor de klachten te komen alsook bijstand moeten verlenen met betrekking tot het registreren van het bewijsmateriaal voor belangrijke klachten waarin niet is voorzien; dat zowel de consument als de pakketreizensector zouden ondervinden dat in de klachten van de consumenten op dit gebied vlotter dan thans het geval is, zou worden voorzien, indien er in iedere Lid-Staat een snelle, doeltreffende en goedkope procedure hetzij geboden door overheids-, hetzij door particuliere lichamen, zou bestaan voor geschillen waarvoor geen minnelijke schikking kan worden bereikt;

Overwegende dat het zowel voor de consument als voor de pakketreizensector voordelig zou zijn dat de organisatoren de verplichting wordt opgelegd de verzekerbare gedeelten van hun aansprakelijkheid uit hoofde van deze richtlijn door middel van een verzekering te dekken; dat eveneens iedere Lid-Staat ervoor zou moeten zorgen dat op zijn grondgebied voor de betaling van schadevergoeding waarop op grond van deze richtlijn aanspraak kan worden gemaakt en waarin niet uit andere bronnen wordt voorzien, een garantiefonds kan instaan;

Overwegende dat de consument de in deze richtlijn bedoelde bescherming moet krijgen, ongeacht de vraag of hij rechtstreeks partij is bij de overeenkomst, de overeenkomst op hem wordt overgedragen dan wel lid is van een groep namens welke een ander een overeenkomst voor een pakketreis heeft gesloten;

Overwegende dat het de Lid-Staten vrij moet staan om met het oog op de bescherming van de consument ten aanzien van pakketreizen strengere voorschriften uit te vaardigen of te handhaven,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Doel van deze richtlijn is de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lid-Staten inzake pakketreizen, met inbegrip van vakantie- en rondreispakketten.

GEWIJZIGD VOORSTEL

Overwegende dat de consument schriftelijk in kennis dient te worden gesteld van de naam van de op de plaats(en) van bestemming van de pakketreis eventueel aanwezige vertegenwoordiger van de organisator en van de middelen om in contact te komen met die vertegenwoordiger, die alles in het werk dient te stellen om in de klachten van de consument te voorzien; dat de plaatselijke instanties voor toerisme de door consumenten bij hen ingediende klachten moeten onderzoeken, oplossingen moeten voorstellen en moeten proberen tot een minnelijke schikking voor de klachten te komen alsook bijstand moeten verlenen met betrekking tot het registreren van het bewijsmateriaal voor belangrijke klachten waarin niet is voorzien; dat zowel de consument als de pakketreizensector zouden ondervinden dat in de klachten van de consumenten op dit gebied vlotter dan thans het geval is, zou worden voorzien, indien er in iedere Lid-Staat een snelle, doeltreffende, goedkope **en zelfstandige** procedure hetzij geboden door overheids-, hetzij door particuliere lichamen, zou bestaan voor geschillen waarvoor geen minnelijke schikking kan worden bereikt;

Overwegende dat lichamelijk letsel en het overlijden van reizigers het gevolg kunnen zijn van ondeugdelijke of gebrekkige accommodatie maar dat de grensoverschrijdende aard van het reizen het vaak moeilijk maakt voor de gelædeerde of degenen die van hem afhankelijk zijn, om via rechterlijke instanties buiten zijn eigen Lid-Staat schadevergoeding te vorderen en dat het daarom zeker nodig is te voorzien in verhaalsmogelijkheden voor die risico's;

Ongewijzigd

Ongewijzigd

Overwegende dat de Lid-Staten **hun bepalingen op dit gebied tot bescherming van de consument zouden moeten aanpassen in overeenstemming met deze richtlijn,**

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

*Artikel 2**Artikel 2*

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

Ongewijzigd

— pakket: de van tevoren georganiseerde combinatie van niet minder dan twee van de volgende diensten welke tegen een gezamenlijke prijs worden aangeboden:

Ongewijzigd

1. vervoer,
2. logies,
3. andere, niet met vervoer of logies verband houdende diensten;

de termen „vakantiepakketten”, „rondreispakketten” en „pakketreis” dienen overeenkomstig te worden uitgelegd;

— organisator: de persoon die, in de uitoefening van zijn bedrijf, het pakket samenstelt en het door middel van brochures of andere vormen van publiciteit aan het publiek aanbiedt;

— organisator: de persoon die, in de uitoefening van zijn bedrijf, het pakket samenstelt; (*woorden doorgehaald*)

— doorverkoper: de persoon die het pakket voor rekening van de organisator verkoopt;

Ongewijzigd

— consument: de persoon die het pakket boekt of zich daartoe verbindt;

Ongewijzigd

— de overeenkomst: de regeling waarbij de consument het pakket boekt en de organisator zich ertoe verbindt het te verstrekken.

Ongewijzigd

*Artikel 3**Artikel 3*

Met betrekking tot de presentatie en de verkoop van het pakket zien de Lid-Staten erop toe dat alle door de organisator of de doorverkoper gepubliceerde of verstrekte beschrijvende voorlichting betreffende het pakket, de prijs en alle andere elementen van de overeenkomst leesbaar, begrijpelijk en correct zijn en dat de brochures betreffende het pakket in voorkomend geval voldoende gegevens bevatten over:

Met betrekking tot de presentatie en de verkoop van het pakket zien de Lid-Staten erop toe dat alle door de organisator of de doorverkoper gepubliceerde of verstrekte beschrijvende voorlichting betreffende het pakket, de prijs en alle andere elementen van de overeenkomst leesbaar, begrijpelijk en correct is en **een onderdeel van de overeenkomst vormt**. De brochures betreffende het pakket bevatten in voorkomend geval voldoende gegevens over:

a) het (de) te gebruiken vervoermiddel(en);

Ongewijzigd

b) voor hotels of andere accommodatie (eventueel) de categorie, het adres en de belangrijkste kenmerken;

Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

- c) de inbegrepen maaltijden;
- d) de bezoeken, excursies of andere in het pakket begrepen dan wel facultatief tegen betaling van een toeslag beschikbare diensten;
- en dat de brochures de volgende gegevens bevatten:
- e) het als voorschot te betalen bedrag of percentage van de prijs;
- f) het tijdschema voor het vereffenen van het saldo.

- Ongewijzigd
- Ongewijzigd
- en de brochures dienen de volgende gegevens te bevatten:
- Ongewijzigd
- Ongewijzigd

Essentiële gegevens die in de brochure of het reclamemateriaal moeten zijn vermeld, worden op een in het oog vallende manier gepresenteerd. Een specimen van de belangrijkste voorwaarden van de overeenkomst wordt in de brochure opgenomen.

*Artikel 4**Artikel 4*

De Lid-Staten zien erop toe dat met betrekking tot de overeenkomst de volgende beginselen gelden:

De Lid-Staten zien erop toe dat met betrekking tot de overeenkomst de volgende beginselen gelden:

1. dat het contract alle essentiële gegevens bevat; de bijlage behelst, bij wijze van voorbeeld, een lijst van de gegevens welke, naar gelang van de omstandigheid, als essentieel moeten worden beschouwd;
2. dat alle voorwaarden van de overeenkomst (met inbegrip van de in de bijlage omschreven gegevens welke in de overeenkomst dienen te worden opgenomen) in schriftelijke of in een andere, in enig document vervatte, voor de consument begrijpelijke en toegankelijke vorm worden vermeld; dat de consument een afschrift van de voorwaarden krijgt;
3. dat indien de consument om ernstige redenen (zoals ziekte of een sterfgeval) waarvan hij de organisator of doorverkoper niet minder dan één week vóór de vertrekdatum naar behoren kennis geeft, wordt belet de reis te ondernemen, het hem vrij staat zijn boeking over te dragen op een persoon die tot overname bereid is en eventueel aan het pakket verbonden voorwaarden en de eventueel aan de deelneming verbonden wettelijke en administratieve bepalingen voldoet; deze persoon moet dan eveneens het nog niet betaalde gedeelte van de prijs vereffenen;
4. dat de consument op de volgende wijze tegen ongerechtvaardigde prijsverhogingen wordt beschermd:
 - a) geen prijswijziging, tenzij de overeenkomst daarin uitdrukkelijk voorziet; indien de overeenkomst in prijswijzigingen voorziet, kan de organisator, onverminderd het onder c) bepaalde, de prijs slechts wijzigen om rekening te houden met wijzigingen in:

1. dat het contract alle essentiële gegevens bevat, **zoals die in de bijlage gedetailleerd zijn aangegeven, tenzij de reisorganisator of de doorverkoper de consument ervan in kennis heeft gesteld dat zij niet van toepassing zijn;**
- Ongewijzigd
3. dat indien de consument om ernstige redenen (zoals ziekte of een sterfgeval) waarvan hij de organisator of doorverkoper niet minder dan één week vóór de vertrekdatum naar behoren kennis geeft, wordt belet de reis te ondernemen, het hem vrij staat zijn boeking over te dragen op een persoon die tot overname bereid is en aan de eventueel aan het pakket verbonden voorwaarden en de eventueel aan de deelneming verbonden wettelijke en administratieve bepalingen voldoet; deze persoon is dan **samen met de oorspronkelijke consument** aansprakelijk voor de vereffening van het nog niet betaalde gedeelte van de prijs. **De organisator mag van de consument betaling verlangen van de extra kosten die zijn gemaakt als gevolg van de deelneming van die derde;**
4. dat de consument op de volgende wijze tegen ongerechtvaardigde prijsverhogingen wordt beschermd:
 - a) geen prijswijziging **nadat de consument de volledige koopprijs heeft betaald. Zolang dit niet het geval is, wordt de prijs niet gewijzigd** tenzij de overeenkomst daarin uitdrukkelijk voorziet; indien zulks het geval is, kan de organisator (*woorden doorgehaald*) de prijs slechts wijzigen om rekening te houden met wijzigingen in:

OORSPRONKELIJK VOORSTEL	GEWIJZIGD VOORSTEL
— de vervoerkosten met inbegrip van de brandstofkosten;	Ongewijzigd
— de voor bepaalde diensten verschuldigde bedragen, heffingen of tarieven, zoals luchthavenbelastingen en ontschepingsgeld;	Ongewijzigd
— wisselkoersen,	Ongewijzigd
mits de daaruit voortvloeiende totale afwijking groter is dan 2 % van de overeengekomen prijs;	mits de daaruit voortvloeiende afwijking groter is dan 4 % van de overeengekomen prijs;
b) onverwijld en schriftelijke mededeling aan de consument, van het bedrag en de reden voor de prijswijziging;	Ongewijzigd
c) een van de volgende garanties voor de consument na diens betaling van de volledige, bij de overeenkomst vastgestelde prijs:	c) indien een overeenkomst voorziet in prijswijzigingen is de consument ook gerechtigd tot het ontvangen van een terugbetaling die op dezelfde manier wordt berekend als een verhoging ingevolge artikel 4, punt 4, onder a), indien de gewijzigde factoren leiden tot een voordeel van meer dan 4 % van de overeengekomen prijs voor de organisator of de doorverkoper;
i) geen prijsverhoging vanaf de dertigste dag voorafgaande aan de overeengekomen vertrekdatum, of	
ii) geen prijsverhoging gedurende een tijdvak van drie maanden volgende op de afsluiting van de overeenkomst;	
5. dat de consument, vóór het vertrek, de overeenkomst kan opzeggen, indien de bij de overeenkomst vastgelegde voorwaarden in aanzienlijke mate worden gewijzigd, met name indien:	5. dat de consument, vóór het vertrek, de overeenkomst, zonder boete , kan opzeggen, indien de bij de overeenkomst vastgelegde voorwaarden in aanzienlijke mate worden gewijzigd, met name indien:
a) de prijs met 10 % of meer wordt verhoogd, of	Ongewijzigd
b) het reispakket in aanzienlijke mate wordt gewijzigd, of	Ongewijzigd
c) het vertrek door ongeacht welke, niet aan de consument te wijten oorzaak onredelijk lang wordt uitgesteld;	Ongewijzigd
6. dat, indien de consument op grond van punt 5 van de overeenkomst opzegt of indien door ongeacht welke, niet aan de consument te wijten oorzaak, de organisator voor de overeengekomen vertrekdatum de pakketreis annuleert, de consument het recht heeft:	Ongewijzigd
a) een gelijkwaardige alternatieve pakketreis te kopen, zonder bijkomende betaling zijnerzijds, of	Ongewijzigd
b) de door hem op grond van de overeenkomst betaalde bedragen terugbetaald te krijgen en, waar passend, schadeloosstelling te ontvangen, hetzij van de organisator, hetzij van de doorverkoper, overeenkomstig het voor het niet nakomen van de overeenkomst geldende recht van de betreffende Lid-Staat, tenzij:	b) de door hem op grond van de overeenkomst betaalde bedragen terugbetaald te krijgen. In dat geval heeft hij tevens het recht om , waar passend, schadeloosstelling te ontvangen, hetzij van de organisator, hetzij van de doorverkoper, overeenkomstig het voor het niet nakomen van de overeenkomst geldende recht van de betreffende Lid-Staat, tenzij:

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

- i) de reis wordt geannuleerd omdat het aantal inschrijvers kleiner is dan het door de organisator in de brochure of elders vermelde minimum-aantal en de consument niet minder dan 21 dagen vóór de bekendgemaakte of later overeengekomen vertrekkdatum van de annulering op de hoogte wordt gebracht, of
- ii) de annulering het gevolg is van overmacht waaronder overreservering evenwel niet is begrepen;
7. dat, indien na het vertrek een belangrijk gedeelte van de diensten waarop de overeenkomst betrekking heeft, niet wordt verleend of de organisator bemerkt dat hij niet in staat zal zijn in een aanzienlijk gedeelte van de diensten te voorzien (in beide gevallen ongeacht welke, niet aan de consument te wijten oorzaak), de organisator ervoor zorgt dat:
- a) passende, voor de consument kosteloze, alternatieve regelingen worden getroffen met het oog op de verdere uitvoering van de overeenkomst (en, indien het gaat om een vakantiepakket op een plaats waar de consument reeds is aangekomen, de voortzetting daarvan op die plaats), indien dergelijke regelingen kunnen worden getroffen, of, indien zulke regelingen niet kunnen worden getroffen of indien de consument niet daarin toestemt,
- b) de consument gratis passend vervoer naar de plaats van vertrek of een andere overeengekomen plaats van terugkeer wordt aangeboden, en
- c) waar passend, de consument overeenkomstig het recht van de betreffende Lid-Staat schadeloosstelling ontvangt
- i) voor het door hem geleden ongerief, en
- ii) voor zover de overeengekomen diensten niet werden verleend, proportioneel voor de niet-nakoming van de overeenkomst.

GEWIJZIGD VOORSTEL

- i) de reis wordt geannuleerd omdat het aantal inschrijvers kleiner is dan het door de organisator in de brochure of elders vermelde minimum-aantal en de consument niet minder dan 30 dagen vóór de bekendgemaakte of later overeengekomen vertrekkdatum schriftelijk van de annulering op de hoogte wordt gebracht. **Pakketreizen voor de uitvoerbaarheid waarvan een specifiek aantal personen nodig is, worden specifiek in de brochure vermeld, of**
- ii) Ongewijzigd
- Ongewijzigd
- Ongewijzigd
- Ongewijzigd
- c) waar passend, de consument overeenkomstig het recht van de betreffende Lid-Staat schadeloosstelling ontvangt:
- i) **voor de gemaakte kosten** of hem aangedaan aanzienlijk leed of ongerief, en
- ii) voor zover de overeengekomen diensten niet werden verleend, proportioneel voor het niet verleende deel. **Indien het niet verlenen van die diensten inhoudt dat de overeenkomst niet is uitgevoerd, dient volledige schadeloosstelling te worden betaald.**

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

Artikel 5

De Lid-Staten nemen met betrekking tot de uitvoering van de overeenkomst de nodige maatregelen om te garanderen dat:

1. de diensten, waarin op grond van de overeenkomst door de organisator of door een derde voor de consument moet worden voorzien, stipt en efficiënt worden verleend;
2. ten aanzien van de consument, de organisator of (voor de Lid-Staten welke daaraan de voorkeur geven) de doorverkoper, aansprakelijk wordt gesteld voor alle tekortkomingen in het verlenen van die diensten.

Artikel 6

Ten aanzien van klachten zien de Lid-Staten erop toe dat:

1. de consument niet later dan op het ogenblik van afgifte van de reisbiljetten of andere reisdocumenten schriftelijk in kennis wordt gesteld van de naam van, en de wijze van in contact treden met de eventuele plaatselijke vertegenwoordiger van de organisator op de betrokken plaats(en) van bestemming, en dat deze vertegenwoordiger alles in het werk stelt om de klachten van de consument, vooral indien deze belangrijk zijn, te verhelpen;
2. in de mate van het mogelijke, de plaatselijke, voor toerisme bevoegde openbare of particuliere instanties de door de consumenten bij hen ingediende klachten onderzoeken, oplossingen voorstellen, een minnelijke schikking tot stand trachten te brengen en bijstand verlenen voor het verzamelen van bewijsmateriaal voor belangrijke klachten waarvoor geen oplossing werd gevonden;
3. op hun grondgebied door de consument gebruik kan worden gemaakt van een, hetzij door overheids-, hetzij door particuliere lichamen geboden snelle, doeltreffende en goedkope procedure voor het behandelen van zijn klachten betreffende een reispakket waarvoor hij een overeenkomst heeft gesloten, indien die klachten niet langs de weg van een minnelijke schikking worden verholpen.

Artikel 7

De Lid-Staten zien erop toe dat:

- a) de organisatoren het verzekerbare gedeelte van hun aansprakelijkheid uit hoofde van deze richtlijn door verzekering dekken, en

GEWIJZIGD VOORSTEL

Artikel 5

Ongewijzigd

Ongewijzigd

2. ten aanzien van de consument, de organisator of (voor de Lid-Staten welke daaraan de voorkeur geven) de doorverkoper, aansprakelijk wordt gesteld voor alle tekortkomingen in het verlenen van die diensten. **Elke bepaling van de overeenkomst die strekt tot beperking of uitsluiting van de aansprakelijkheid van de organisator, de doorverkoper of een derde die in verband met de pakketreis goederen levert of diensten verleent aan de consument, is nietig.**

Artikel 6

Ongewijzigd

Ongewijzigd

Ongewijzigd

3. op hun grondgebied door de consument gebruik kan worden gemaakt van een, hetzij door overheids-, hetzij door particuliere lichamen geboden snelle, doeltreffende, goedkope en **zelfstandige** procedure voor het behandelen van zijn klachten betreffende een reispakket waarvoor hij een overeenkomst heeft gesloten, indien die klachten niet langs de weg van een minnelijke schikking worden verholpen.

Artikel 7

De Lid-Staten zien erop toe dat:

- a) de organisatoren **en de doorverkopers** het verzekerbare gedeelte van hun aansprakelijkheid uit hoofde van deze richtlijn door verzekering dekken, en

OORSPRONKELIJK VOORSTEL	GEWIJZIGD VOORSTEL
b) op hun grondgebied een garantiefonds beschikbaar is voor betaling van schadevergoeding welke op grond van deze richtlijn kan worden geeïst maar waarin andere bronnen niet voorzien.	Ongewijzigd
<i>Artikel 8</i>	<i>Artikel 8</i>
De consument voor wie de in deze richtlijn bedoelde beschermende maatregelen bestemd zijn, is:	Ongewijzigd
a) degene met wie de organisator of de doorverkoper een overeenkomst heeft gesloten, of in geval van overdracht, degene die de overeenkomst heeft overgenomen;	Ongewijzigd
b) degene ten behoeve van wie de organisator of de doorverkoper de overeenkomst heeft gesloten met een ander, zoals een van de ouders, een voogd of de tegenwoordiger van een groep.	Ongewijzigd
<i>Artikel 9</i>	<i>Artikel 9</i>
De Lid-Staten kunnen ter zake strengere bepalingen ter bescherming van de consument vaststellen of handhaven.	De Lid-Staten zullen hun bepalingen op dit gebied tot bescherming van de consument in overeenstemming met deze richtlijn aanpassen.
<i>Artikel 10</i>	<i>Artikel 10</i>
1. De Lid-Staten treffen de nodige maatregelen om uiterlijk op 31 december 1990 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie hiervan onmiddellijk in kennis.	Ongewijzigd
2. De Lid-Staten doen de Commissie de teksten toekomen van de belangrijkste wettelijke bepalingen welke zij op het door deze richtlijn bestreken gebied vaststellen.	Ongewijzigd
	3. In de ingevolge lid 1 vastgestelde bepalingen wordt uitdrukkelijk naar deze richtlijn verwezen.
<i>Artikel 11</i>	<i>Artikel 11</i>
Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.	Ongewijzigd

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

*BIJLAGE**BIJLAGE***In de overeenkomst te vermelden gegevens indien relevant voor het betreffende reispakket****In de overeenkomst te vermelden gegevens indien relevant voor het betreffende reispakket**

- a) plaats(en) van bestemming van de reis en, indien deze periodes van verblijf omvat, de verblijfsduur met data;
- b) te gebruiken transportmiddel(en), datum en tijdstip van vertrek en terugkeer en aansluitingstijden voor het vervoer; bijzonderheden betreffende de door de reiziger in te nemen plaats, bij voorbeeld hut/slaapplaats op schip, couchettecompartment in trein;
- c) plaats van vertrek en terugkeer;
- d) indien het reispakket hotelaccommodatie omvat, de naam, het adres en de (eventuele) categorie, de maaltijden (indien inbegrepen) en de vermelding of de accommodatie een aparte badkamer of stortbad omvat; indien het reispakket een andere soort accommodatie zoals een villa, chalet, appartement, flat, kamer of caravan omvat, een omschrijving van de belangrijkste kenmerken ervan;
- e) de prijs van het pakket en de vermelding dat de prijs niet wordt gewijzigd, tenzij de organisator zelf wordt genoopt tot het aanvaarden van door hem niet te vermijden of te reduceren wijzigingen ten aanzien van de transportkosten (met inbegrip van brandstofkosten), bepaalde bedragen, heffingen of tarieven verschuldigd voor diensten (zoals lucht- of zeehavenbelastingen, ontschepings- of inschepingsgeld) en wisselkoersen;
- f) het tijdschema voor het betalen van de prijs;
- g) andere, eventueel in de prijs inbegrepen, diensten (zoals bij voorbeeld excursies);
- h) alle door de reiziger bij het boeken van de reis aan de organisator of doorverkoper medegedeelde en door hem aanvaarde bijzondere voorwaarden;
- i) de naam en het adres van de organisator en, indien toepasselijk, van de doorverkoper.

Ongewijzigd